

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р инж. Венцеслав ¹ Стоянов,
катедра „Технология и мениджмънт на строителството“, Строителен факултет,
Висше строително училище „Любен Каравелов“,

доцент по научна специалност „Строителни материали, изделия и технология за производството им“ (№ 22774/25.01.2005); професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, определен съгласно Заповед № РД-00040/26.01.2026 г. на Висше строително училище (ВСУ) „Любен Каравелов“ за член на научното жури на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия по научната специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 102/28.11.2025 г. (стр. 219) и в интернет страницата на ВСУ (<https://vsu.bg/wp-content/uploads/2025/11/Обява-за-сайта-конкурси.pdf>) като единствен кандидат участва гл. ас. д-р арх. Иванка ¹ Маринова от катедра „Сградостроителство и архитектурни конструкции“ на Архитектурен факултет на ВСУ. Обявата е по научна специалност, която по наименование съответства на специалност с код 02.17.05 от Класификацията на научните работници, отменена през 2010 г. С цел избягване на разминаване, рецензията е изготвена въз основа на дисциплините, преподавани в катедра „Сградостроителство и архитектурни конструкции“, като по този начин се удовлетворява изискването на чл. 55, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) относно осигуряването на съответната преподавателска и изследователска натовареност.

1. Общо описание на представените материали

За участие в конкурса кандидатката гл. ас. д-р арх. Иванка Маринова представя следните материали:

1. Автобиография;
2. Диплома за ОКС „магистър“;
3. Диплома за ОНС „доктор“;
4. Списък с научни публикации, представени за придобиване на ОНС „доктор“;
5. Автореферат на дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“;
6. Монографичен хабилитационен труд;
7. Списък с научни публикации за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“;
8. Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 4 броя;
9. Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове (самостоятелни) – 8 броя;
10. Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове (в съавторство) – 5 броя;
11. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове;
12. Цитирания в монографии и колективни трудове с научно рецензиране;

Допълнително са представени: класификация на публикациите (разпределени по вид, място на публикуване, език и брой съавтори), справка за известните цитирания, както и справка за изпълнението на минималните национални изисквания.

2. Кратки биографични данни

Д-р арх. Иванка Маринова е уважаван архитект и преподавател, с дългогодишен опит както в академичната, така и в професионалната сфера на архитектурата и сградостроителството. Завършва магистратура по архитектура в УАСГ в София, а през 2010 г. защитава докторска степен с дисертация на тема „Архитектурен потенциал на традиционните промишлени сгради“. Нейната кариера е тясно свързана с ВСУ „Любен Каравелов“, където последователно заема позициите на асистент, хоноруван преподавател и главен асистент. Научно-изследователската ѝ дейност включва публикации в реферирани и индексирани издания, участие в научни проекти и рецензиране на научни трудове. Нейните професионални интереси са насочени към енергийната ефективност, адаптивната повторна употреба на сгради и влиянието на технологиите и средата върху архитектурния облик. Д-р арх. Маринова притежава проектантски опит в областта на жилищни, обществени и промишлени сгради и е член на Камарата на архитектите в България и Съюза на архитектите в България.

След извършена проверка на представените документи и приложените доказателства констатирах, че кандидатката отговаря на изискванията на чл. 53, ал. 1, т. 1 и т. 2, б. „а“ от ППЗРАСРБ относно притежаваната образователна и научна степен „доктор“ и изискуемия двугодишен академичен стаж. (50 т. за група показатели А).

3. Анализ на научните трудове и публикации за участие в конкурса

Основният хабилизационен труд на Иванка Маринова е „Цвят и контекст: Архитектурни подходи към учебната среда във висшето образование“, който напълно покрива изискванията за научна монография. Публикацията притежава всички задължителни елементи: прецизно формулиран увод (с ясно дефинирана актуалност, цели, задачи и методология), логическа последователност на изложението, задълбочена аналитична част и обосновано заключение с изведени научни приноси. Трудът впечатлява с концептуална завършеност и отчетлив интердисциплинарен подход, в който архитектурната теория се свързва с психологията на възприятието и педагогиката. Представен е богат теоретичен апарат, подкрепен от емпирични изследвания и актуална библиография, което утвърждава монографията като значим и самостоятелен принос в изследването на архитектурната среда във висшето образование.

Докато научните качества са очевидни, прегледът на изданието показва някои формални пропуски в издателските данни. В представения файл липсват имената на научните рецензенти и организациите, които представляват, както и информация за решение на научен съвет или редакционна колегия, потвърждаващо процедурата по рецензиране. В представеното издание е посочен ISBN 978-954-331-137-8, което потвърждава, че номерът е заявен от Националната ISBN агенция. Въпреки че от самия файл не може да се установи директно дали номерът е реално регистриран и активен в системата на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, извършената от мен проверка в Националния регистър на издаваните книги в България (НРИКБ) потвърди съществуването на изданието със съответстващи данни, но за пълна административна коректност в контекста на хабилизационната процедура е необходимо формалните данни да бъдат прецизирани.

При условие че констатираната неяснота бъде отстранена, на основание показател 3 от Таблица 2 за Област 5 „Технически науки“ (изм. – ДВ, бр. 1 от 2026 г., в сила от

01.01.2026 г.) от ППЗРАСРБ, следва да бъде присъден пълният брой точки за основен хабилитационен труд. (100 т. за група показатели В).

Приемам посочения труд със заглавие „Архитектурен и урбанистичен потенциал на не-функциониращите промишлени обекти“ като публикувана книга, разработена на основата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“. Изданието е с ISBN 978-954-331-138-5, с автор Иванка Маринова и издател ВСУ „Л. Каравелов“, и е регистрирано в НРИКБ (<http://booksinprint.bg/Publication/Details/4f4052c5-db24-4765-9f85-50666dd72479>). В същия източник изданието е вписано под наименованието „Архитектурен потенциал на традиционните промишлени сгради“ и е класифицирано с жанр „научно-популярна литература“. (30 т. за показател 6 за група показатели Г).

В публикациите си в реферирани и индексирани издания д-р арх. Маринова разглежда интердисциплинарни въпроси, свързани с влиянието на цветът и организацията на пространството върху функционалния и психологическия комфорт в сградите. Научните резултати, получени чрез синтез на теоретичен анализ и емпирични данни, съответстват на съвременните методологични изисквания. Според мен се отличават изследванията върху ролята на цветовете в исторически сгради, където се срещат принципите на консервация със съвременните изисквания за обитаване. Публикациите с DOI <https://journals.eiid.eu/index.php/esej/article/view/128> и <https://doi.org/10.26417/640ghd74t> не могат да бъдат отнесени към публикации в реферирани и индексирани издания, тъй като съответните списания не са ясно дефинирани като реферирани в международно признати референтни системи (Scopus, Web of Science), както и липсва публично потвърдена информация за независимо рецензиране по международно утвърдени стандарти. Приемам, че приносът на автора в двете колективни издания е равен, както е прието в академичната практика. ($2 \times 40/2 = 40$ т. за показател 7 за група показатели Г)

Всички научни публикации в нереперирани списания с научно рецензиране са достъпни в интернет и присъстват в онлайн архивите на конференциите на ВСУ „Л. Каравелов“, ArCivE, международните форуми в Ниш и Тирана, както и в платформите Zenodo и ResearchGate. След отнасянето на две от статиите към тази група, списъкът включва: 8 самостоятелни труда, 6 публикации с двама автори и една с петима съавтори. Приемам, че приносът в колективните публикации е равнопоставен. Искам да подчертая, че доброто представяне на данните за справка е ангажимент на кандидатката, защото ако липсват, проверката изисква доста време и усилия. Въпреки този формален пропуск, след като направих необходимата проверка, потвърждавам, че публикациите са достъпни и ги приемам. ($8 \times 20 + 6 \times 20/2 + 1 \times 20/5 = 224$ т. за показател 8 за група показатели Г).

4. Отражение на научните публикации в литературата

Гл. ас. Ив. Маринова е представила справка за отражението на научните публикации (известни цитирания), групирани общо в 9 броя – на самостоятелни публикации, публикации с един и с повече от един съавтор, както и цитирания от български и чуждестранни автори. Това групиране не следва изцяло показателите и създава известно объркване, но тя е приложила и необходимото разделение в два файла (цитир-индексирани.pdf и цитир-нерефер.pdf).

Обобщено, кандидатката е представила 4 броя цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни. Данните могат да бъдат проверени в профилите: <https://www.researchgate.net/profile/Ivanka-Marinova/stats> и <https://scholar.google.com/citations?user=7r6WByMAAAAJ&hl=en>. От тези цитирания публикацията с DOI: 10.32315/jlbi.v11i3.176 с известни резерви може да бъде отнесена към индексирани в световноизвестни бази данни, поради което е целесъобразно кандидатката да представи допълнителни доказателства относно мястото на публикуване на статията и нейната индексация в съответните бази данни. ($4 \times 10 = 40$ т. за показател 12 за група показатели Д).

Д-р арх. Ив. Маринова е представила също 5 броя цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране. Тези цитирания са в издания с ISSN 1314-071X и 1314-3816, поради което според мен те трябва да бъдат описани като цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране. С оглед по-строого оценяване, приемам те да бъдат оценени с 2 точки. ($5 \times 2 = 10$ т. за показател 14 за група показатели Д).

5. Научни и приложни приноси на кандидата

Кандидатката е разработила интердисциплинарни архитектурни модели, които показват как цветът може да се използва целенасочено в учебната среда. Тези модели стъпват на теоретичен анализ, реални изследвания и практически насоки. Целта е подобряване функционалността, възприятието и качеството на образователния процес.

6. Учебно-преподавателска дейност

В автобиографията си гл. ас. д-р арх. Ив. Маринова се представя като дългогодишен преподавател, водещ основни и специализирани дисциплини в архитектурното и строителното обучение. Моята проверка в годишните графици за изпитите за 2025–2026 г. установи, че в момента тя е водещ преподавател във ВСУ „Л. Каравелов“, Строителен факултет, специалност „Сградостроителство и архитектура“, както и в Архитектурния факултет по дисциплините „Основи на архитектурната композиция“, „Въведение в архитектурното проектиране“ и „Енергоефективна архитектура“. Редовно ръководи и рецензира дипломни проекти, участва и в комисии за защита на студентски разработки. След справка в НРИКБ установих, че кандидатката има издадени две ръководства за упражнения по енергоефективна архитектура с ISBN 978-954-92924-4-2 и ISBN 978-954-92924-5-9. В представената документация не са приложени електронни учебни ресурси от платформата Moodle, лекционни презентации или резултати от анкети за оценка на преподавателската дейност от страна на обучаемите.

7. Други дейности на кандидата

Кандидатката осъществява и други значими професионални и академични дейности, включително активна проектантска практика и заемане на ръководна длъжност като отговорник на отдел „Проектантска, строителна и търговска дейност“, участие в научноизследователски проекти, рецензиране на научни публикации, членство в професионални организации (КАБ и САБ), участие като гост-лектор и съучредител на професионални и образователни инициативи, както и получени награди и отличия от национални архитектурни конкурси, включително първи и призови награди за проекти в областта на екстериорното цветово оформление, устойчивото развитие и енергоефективната архитектура.

8. Критични бележки и препоръки

Моята основна препоръка към гл. ас. д-р арх. Иванка Маринова е свързана с окомплектоването на документите за настоящия конкурс. Трябва да се спазват нормативните изисквания, без да се прилага творчество в оформянето на материалите. Спазването на стандарти за представяне на научната продукция (включване на пълни издателски данни, информация за рецензенти, директни препратки към публикациите и др.) дава възможност на всеки оценител да изпълнява работата си ефективно и обективно. Липсата на прецизност в тази насока води до разход на време за странични справки и затруднява верификацията на научните приноси.

В допълнение препоръчвам в бъдещата си дейност д-р арх. Маринова да се фокусира върху повишаване на международната си видимост чрез по-интензивно публикуване на английски език и активно поддържане на научни профили в платформи като ResearchGate и

ORCID. Според мен е целесъобразно да се търси сътрудничество с други автори и изследователски екипи, особено в динамични области като енергоефективната архитектура и архитектурната естетика. Тъй като в тези сфери се наблюдава огромен обем от новости и нови методи за оценка, разширяването на научната мрежа би допринесло за по-задълбоченото интегриране на актуалните иновации в следващите изследвания на кандидатката.

9. Лични впечатления

Познавам д-р арх. Ив. Маринова като отговорен и сериозен колега, който винаги подхожда с етика към работата си. Не сме работили заедно по общи проекти или изследвания, но съм имал възможност да я наблюдавам на редица научни конференции. Тя е добър презентатор, който успява да представи темите си по увлекателен и аргументиран начин и с лекота въвлеча аудиторията в дискусия.

10. Заключение

Общата характеристика на научноизследователската, учебно-преподавателската и практическата дейност показва, че гл. ас. д-р арх. Иванка Маринова покрива изискванията на ЗРАС в Република България и Правилника за развитието на академичния състав във ВСУ „Л. Каравелов“. Представените научни трудове и публикации, тяхното описание, оценка и класифициране по съответните групи показатели, както и извършената наукометрична оценка, показват, че кандидатката покрива минималните изискуеми точки съгласно ППРАС в Република България (посл. изм., ДВ, бр. 16 от 10 февруари 2026 г.). Броят на точките, определен въз основа на направените от мен анализи и приемания, е както следва:

- за група А общият брой точки е **50** т. при изискуеми сумарно **50** т.;
- за група В общият брой точки е **100** т. при изискуеми сумарно **100** т.;
- за група Г общият брой точки е **294** т. при изискуеми сумарно **200** т.;
- за група Д общият брой точки е **50** т. при изискуеми сумарно **50** т.;

Имайки предвид гореизложеното, предлагам гл. ас. д-р арх. Иванка Маринова да бъде избрана за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“.

25.02.2026 г.

Изготвящ становище:

(доц. д-р инж. Венцеслав Ал. Стоянов)